

Határtalan Régészet

Régészeti ismeretterjesztő magazin

Megjelenik: negyedévente
Ára: 990 Ft
Előfizetve: 750 Ft

Főszerkesztő, szerkesztőségvezető
Felföldi Szabolcs

Szerkesztőségi referens, szakmai koordinátor
Bácsmegi Gábor

Szerkesztő
Szilágyi Kata

Képszerkesztő
Keresztes Noémi Ninetta
Litauzski Zoltán

Olvasószerkesztő, korrektor
Széll Katalin

Grafika, nyomdai előkészítés
Magyar Milán (Móra Ferenc Múzeum)
Donka Gergely (Móra Ferenc Múzeum)

Szerkesztőség
Cím: 6720 Szeged, Roosevelt tér 1–3.
Telefon: +36-62-549-040
Fax: +36-62-549-049
E-mail: info@mfm.u-szeged.hu

A magazin hivatalos weboldala

www.hatartalanregeszet.hu
A magazin Facebook-oldala
www.facebook.com/hatartalanregeszet

Kiadja
Móra Ferenc Múzeum, 6720 Szeged, Roosevelt tér 1–3.

Felelős kiadó
Fogas Ottó igazgató

Nyomdai kivitelezés
Generál Nyomda Kft., 6728 Szeged, Kollégiumi út 11/h

Felelős vezető
Hunya Ágnes

Terjesztés
LAPKER Zrt. országos hálózatán keresztül,
Relay, Inmedio üzletekben, hipermarketekben és üzletláncokban,
kiemelt postahivatalokban

Terjesztés gondozása
HÍRVILÁG Press Kft.
Telefon/fax: +36-1-411-0491
E-mail: hirvilag.press@hirvilagpress.com

Előfizetésben terjeszti

Magyar Posta Zrt. Hírlap Igazgatóság,
Postacím: 1900 Budapest

Előfizethető az ország bármely postáján,
a hírlapot kézbesítőknél, valamint megrendelhető:

e-mailben a hirvelofizetes@posta.hu címen
és telefonon a +36-80-444-444-es számon.

továbbá a szerkesztőségben:

e-mailben a hatartalanreg@gmail.com címen
és telefonon a +36-20-310-8707-es számon.

Észrevételeiket a +36-1-767-8262-es számon jelenthetik be.

Éves előfizetési díj: 3.000 Ft

Hirdetéssel kapcsolatos információ
+36-20-221-9299

Terjesztéssel és előfizetéssel kapcsolatos információ
+36-20-310-8707

ISSN 2416-3074

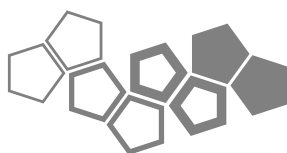

Régészek a moziban

Ha van hivatás, mely hosszú idők óta igazán megmozgatja az írók és forgatókönyvírók képzeletét, az a régészet. A titokzatos, ősi civilizációk és rejtélyek nyomába erdő hős archetípusa a történelmi regény műfajteremtőjének, Sir Walter Scottnak egyik 1816-os regényében, *A régiségbúvárbán* tűnik fel először, Jonathan Oldbuck személyé-

ben. Ezt követően viszont se szeri, se száma a novellák és regények régészfiguráinak, gondoljunk csak az archeológus végzettségű Arabiai Lawrence-re, aki szakdolgozatát *A kereszties háborúk hatása az európai katonai építészetre a XII. század végéig* címmel védte meg, vagy Agatha Christie-re és könyveire, a *Halál a Nílusonra* vagy a *Gyilkosság Mezopotámiábanra*, akinek második férje, Sir Max Mallowan világhírű régész volt. Maga Christie is több ízben elkísérte férjét az ásatásokra. Így nem meglepő az sem, hogy a hetedik művészeti ág, a film megszületését követően a régészek a könyvek lapjairól szinte rögvest a „vászonra léptek”, s máig bérelt helyük van Hollywoodban. Dr. Henry Walton Jones Jr., vagy ahogyan mindenki ismeri: Indiana Jones, de az ifjú régésznő, Lara Croft alakja is ma már a popkultúra szerves, elválaszthatatlan része. A *Határtalan Régészet* 2019-es nyári száma a régészet és a mozi csillogó, izgalmas, de ellentmondásos kapcsolatát vizsgálja meg két irányból is. Egyrészt irodalomtörténészeknek, filmes szakembereknek és neves rendezőknek köszönhetően szó esik a régészeknek és a régészetnek az angol irodalomban, Hollywoodban vagy épp a magyar film-és sorozatgyártásban betöltött szerepéről; másrészt régész szakemberek sora szembesíti a történelmi-régészeti valóságot az „Álomgyár” gyakorta csalóka vagy éppen teljesen torz képeivel. Nagyon érdekes, amikor egy szakember ír a filmekben látható fegyverekről, viseletekről vagy épp a történelminek tartott, de a valóságban teljesen másképp lezajló eseményekről. Felemás helyzet ez, mivel a filmekben látható hibák, tévedések ellenére a régészek is élvezik e filmeket, s tudjuk mi magunk is, hogy mennyi mindent köszönhetünk ezeknek az alkotóknak. Így sok egyéb mellett régészgenerációk sorát is, amik ha nem látják anno például Indiana Jones izgalmas kalandjait, talán sohasem választják szép szakmánkat.

Felföldi Szabolcs
Főszerkesztő

◼ Címlapsztori	5
A régészet „plakátarca” – Az Indiana Jones filmek – VARGA DÉNES	5
Régészek és régészet a magyar filmekben és sorozatokban – BÁCSMEGI GÁBOR	10
Trója – „Inspirálta Homérosz Iliásza” – PALUCH TIBOR	16
POMPEJI – Egy (film)kultúra bukása – ÁBRAHÁM ÁDÁM	22
Egy római gladiátor kalandjai Hollywoodban – BARTUS DÁVID	24
Agora – Az ókori Alexandria spanyol szemmel – LÉNÁRT ANDRÁS	28
„Lásd a világot egy homokszemben” – A <i>Lara Croft: Tomb Raider</i> című film régész szemmel – KERESZTES NOÉMI NINETTA	31
A kóláskupaktól a Szabadság-szoborig – GELLÉRFI GERGŐ	36
◼ Kontextus	40
Kincskeresők, múmiák, politikusok: az archeológia és az angol irodalom – BÉNYEI TAMÁS	40
Vetítsünk! – Nemzetközi régészeti filmfesztiválok – LÉNÁRT ANDRÁS	47
◼ Lelő-hely	48
Régészet határok nélkül – Csanádpalota – PÓPITY DÁNIEL – URÁK MALVINKA	48
◼ „Fegyvert, s vitézt”	52
A <i>rettenthetetlen</i> egy fegyvertörténész szemével – TÖLL LÁSZLÓ	52
Második világháborús magyar lövegállás Sáregresnél – HATALA ANDRÁS – POLGÁR BALÁZS	58
◼ Kinczsásás halottal	62
Nagyurak és vezérek – WICKER ERIKA	62
◼ Archeokaland	66
Egy éjszaka – és számtalan nappal – a múzeumban – SZLANICSÁN RÓZSA – FOGAS OTTÓ	66
„Madárstílus” a langobard női viseletben – RÁCZ RITA	72
A kincset őrző oroszlánok – RÓZSA ZOLTÁN – SZIGETI JUDIT	78
◼ Helló, tudomány!	83
Mit csinál a numizmatikus? – TÓTH CSABA	83
Al-dunai kalandok – GUBA SZILVIA	87
◼ Mizújs?	90
Rövid hírek a világból – BÁCSMEGI GÁBOR	90
◼ Blogoló	92
Alvók a kozmoszban – Jegyzet a <i>Provincia</i> című, régészeti témájú kisjátékfilm készítéséről – KÁRPÁTI GYÖRGY MÓR	92
◼ Indiana Jones és barátai	94
A téridő vándorai – FELFÖLDI SZABOLCS – FEKETE BRIGITTA	94
Játék – FOGASNÉ SZEGEDI ÉVA	97
Recept – Hippocras avagy a bor, ami gyógyít – ZAY ORSOLYA	98

